

prima instanță: A.Danilov
instanța de apel: N.Budăi, I.Muruianu, V.Efros

dosarul nr.3r-153/16

DECIZIE

27 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală și Valentina Clevadi

examinînd recursul declarat de către Popescu Natalia, prin intermediul reprezentantului, avocatul Cebotari Serghei,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de către Veronica Dulea împotriva Primăriei comunei Trușeni, Trocin Nicolae, intervenient accesoriu Natalia Popescu, Consiliul comunal Trușeni privind constatarea faptului acceptării succesiunii, contestarea actului administrativ și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2016, prin care cererea de apel înaintată de către Natalia Popescu a fost restituită pe motiv că, nu s-a lichidat neajunsul constatat prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016,

c o n s t a t ă:

La 18 iunie 2014, Veronica Dulea s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei comunei Trușeni, Trocin Nicolae, intervenient accesoriu Natalia Popescu, Consiliul comunal Trușeni privind constatarea faptului acceptării succesiunii, contestarea actului administrativ și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

În motivarea cererii de chemare în judecată, Veronica Dulea a indicat că, la data de 17 martie 2004, mama sa, Trocin Ana, domiciliată în mun.Chișinău, com.Trușeni, str.Gagarin 65 a întocmit pe numele său un testament asupra întregii averi pe care o deținea, autentificîndu-l notarial.

Afirmă reclamanta că, mama sa, Trocin Ana, la rîndul său a obținut acest imobil în baza testamentului din 01.04.1970, emis de mama ei (bunica sa), Beregoi Alexandra.

Sușține că, prin procesul verbal de recepție finală nr.25 din 24 martie 2004, Primăria Trușeni a recepționat final de la mama sa casa de locuit, care însă nu a fost înregistrată la organul cadastral pe numele ei din motive necunoscute, cu toate că s-a adresat către acestuia cu o cerere respectivă.

Invocă reclamanta că, la 09 iunie 2004, mama sa, Trocin Ana a decedat, iar după deces dînsa a intrat în posesia de facto a patrimoniului succesoral compus din casa de locuit și lotul de teren cu suprafața de 0.0909 ha, administrînd pînă în prezent averea dobîdită amplasată în mun.Chișinău, com.Trușeni, str.Gagarin 65.

A mai indicat că, la data de 08 noiembrie 2010, Primăria Trușeni a emis titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele lui Trocin Nicolai (tatăl biologic al său), neținînd cont de faptul că dînsa a intrat de facto în posesia și administrarea cu bună credință a patrimoniului succesoral, motiv pentru care la data de 02 iunie 2014 a depus în adresa Primăriei com. Trușeni o cerere privind anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr.cadastral 8039109393 eliberat pe numele lui Trocin Nicolai, a.n.12.02.1937, înregistrat la organul cadastral la data de 16.12.2010.

Prin răspunsul nr.02/1-24/312 din 05 iunie 2014, Primăria com. Trușeni a informat-o că, anularea titlului de proprietate este de competența instanței de judecată.

Totodată, indică reclamanta că, între timp, într-un alt litigiu, printr-o hotărîre definitivă a instanței de judecată, s-a dispus încasarea din contul lui Trocin Nicolae în beneficiul Nataliei Popescu a prejudiciului moral în sumă de 300 000 lei și de către executorul judecătoresc în acest sens a fost inițiată procedura de executare prin organizarea licitației asupra casei de locuit și a lotului de teren, unde locuiește reclamanta.

Menționează că, prin aceasta metodă ilegală se încearcă lipsirea ei, cu doi copii minori de dreptul la proprietate, deși tatăl său biologic, Trocin Nicolae are și alte surse de venit.

Ulterior, în contul stingerii datoriei lui Trocin Nicolae, prin încheierea din 09.04.2014, executorul judecătoresc a transmis bunul imobil, casa de locuit și terenul, în proprietatea Nataliei Popescu.

Accentuează reclamanta că, la 06.06.2014 Procuratura Buiucani mun.Chișinău a inițiat cauza penală nr.2Q14038107, conform art.328 alin.(1) Cod Penal pe faptul depășirii atribuțiilor de serviciu de către executorul judecătoresc Oxana Burlacu, care cu încălcări flagrante a inițiat procedura de executare, prin punerea sechestrului și organizării licitației asupra bunurilor pe care ea le-a moștenit, încălcîndu-i astfel drepturile sale patrimoniale.

Indică reclamanta că, conform extrasului din Registrul bunurilor imobile din 16.12.2010, bunul imobil cu nr.8039109393 aparține lui Trocin Nicolai, a.n.12.02.1937, iar conform modificărilor operate la data de 09.04.2014, conform încheierii de transmitere a bunului în contul stingerii datoriei nr. 177-23 8/13 din 09.04.2014, proprietar este Popescu Natalia, a.n. 26.09.1987.

Consideră operarea modificărilor în Registrul bunurilor imobile, prin care executorul judecătoresc a transmis bunul imobil cu nr.809109393 în contul stingerii datoriei, ilegală.

Solicită reclamanta Veronica Dulea, constatarea faptului acceptării succesiunii în baza testamentului din 01.04.1970 întocmit de Beregoi Alexandra Ion în folosul lui Draguțan Ana (Trocin Ana) și intrării în posesie a patrimoniului succesoral; constatarea faptului acceptării succesiunii în baza testamentului din 17.03.2004

întocmit de Trocin Ana în foiosul lui Dulea Veronica și intrării în posesie a patrimoniului succesoral; anularea deciziei Consiliului com. Trușeni nr.12/6 din 08.11.2010, prin care i-a fost atribuit lui Trocin Nicolae terenul în proprietate privată aferent casei de locuit; anularea titlului deținătorului de teren emis de Primăria Trușeni din 08.11.2010 pe numele lui Trocin Nicolae, cu suprafața de 0.0909 ha, aferent casei de locuit.

Prin hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 14 decembrie 2015, cererea de chemare în judecată înaintată de Veronica Dulea a fost admisă integral după cum urmează. S-a constatat faptul acceptării succesiunii de către Draguțan Ana prin intrarea în posesie a patrimoniului succesoral, ce constă din bunul imobil situat în mun. Chișinău, com. Trușeni, str.Gagarin,65, în baza testamentului întocmit de către Beregoi Alexandra la 01.04.1970. S-a constatat faptul acceptării succesiunii de către Dulea Veronica prin intrarea în posesie a patrimoniului succesoral, ce constă din bunului imobil situat în mun. Chișinău, com. Trușeni, str.Gagarin,65, în baza testamentului întocmit de către Trocin Ana la 17.03.2004. S-a anulat decizia Consiliului comunal Trușeni nr. 12/6 din 08.11.2010, prin care i-a fost atribuit în proprietate lui Trocin Nicolae terenul aferent casei de locuit situată în mun. Chișinău, com. Trușeni, str. Gagarin, 65. S-a anulat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren emis de Primăria com. Trușeni la 08.11.2010 cu nr. cadastral 8039109393, pe numele lui Trocin Nicolae.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 04 ianuarie 2016, Natalia Popescu a declarat apel nemotivat, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea depusă de către Veronica Dulea să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către apelanta Natalia Popescu, pe motiv că, nu a fost prezentată cererea de apel motivată, apelantei fiindu-i fixat termen, pînă la 10 martie 2016, ora 10:00, pentru a lichida neajunsul menționat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2016, cererea de apel înaintată de către Natalia Popescu a fost restituită pe motiv că, nu s-a lichidat neajunsul constat prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016.

Invocînd ilegalitatea acestei încheieri, la 25 aprilie 2016, Popescu Natalia, prin intermediul reprezentantului, avocatul Cebotari Serghei a declarat recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea încheierii contestate, cu restituirea pricinii pentru judecarea apelului.

În motivarea cererii de recurs s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerînd-o ilegală și neîntemeiată pe motiv că, a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, deoarece instanța de apel avea obligația de a comunica recurentei-apelante Natalia Popescu în cel mai scurt timp posibil încheierea din 23 februarie 2016, fapt ce la caz nu se atestă.

Or, copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016, prin care nu s-a dat curs cererii de apel și prin care s-a stabilit recurentei termenul limită de lichidare a neajunsului, nu a fost recepționată de către apelantă.

În condițiile respective și în situația în care neînlăturarea neajunsului nu este imputată recurentei Natalia Popescu, prin restituirea cererii de apel în prezenta

speță, s-ar putea înfrânge principiul echității procedurii civile și îngrađi în mod inacceptabil dreptul subiecților la un proces echitabil, ceea ce este inadmisibil.

Suține reprezentantul recurenteii că, instanța de apel urma să țină cont de normele de drept naționale, cît și de practica CEDO, în vederea neîngrădirii dreptului privind accesul liber la justiție, condiții ce nu se atestă la caz (f.d.78-79).

În conformitate cu prevederile art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din actele pricinii rezultă că încheierea recurată a fost pronunțată la 31 martie 2016 (f.d.221), iar recursul a fost depus la 25 aprilie 2016 (f.d.228), însă, la dosar nu există careva date referitoare la data recepționării de către recurentă a încheierii Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2016, motiv ce impune instanța de recurs prin prisma art. 425 CPC să constate că, recursul declarat de către Popescu Natalia, prin intermediul reprezentantului, avocatul Cebotari Serghei a fost declarat în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Așadar, din conținutul recursului declarat de Popescu Natalia, prin intermediul reprezentantului, avocatul Cebotari Serghei rezultă că, recurenta nu este de acord cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2016, prin care cererea de apel înaintată de către Natalia Popescu a fost restituită pe motiv că, nu s-a lichidat neajunsul constatat prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016 (f.d.228-230).

La fel, s-a constatat că, pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut faptul neconformării apelantei Natalia Popescu indicației instanței – neprezentării cererii de apel motivate, deși a avut la dispoziție timp suficient și rezonabil pentru a lichida neajunsul respectiv (f.d.221-224).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel despre necesitatea restituirii cererii de apel, justă.

Așa-dar, Colegiul, analizînd situația de fapt din prezenta speță, consideră oportun de a reitera prevederile art. 368 alin.alin. (1) și (2) CPC, care statuează că, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

Prin prisma normei legale enunțate, instanța de recurs relevă că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către apelanta Natalia Popescu, pe motiv că, nu a fost prezentată

cererea de apel motivată, apelantei fiindu-i fixat termen, pînă la 10 martie 2016, ora 10:00, pentru a lichida neajunsul menționat (f.d.200-202).

Concomitent, materialele cauzei atestă că, în ședința instanței de apel din 10 martie 2016, apelanta Natalia Popescu a solicitat prelungirea termenului pentru prezentarea apelului motivat, din motiv că, dînsa nu a recepționat încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către ultima (f.d.206).

De menționat, în scopul evitării lezării dreptului apelantei la un proces echitabil, instanța de apel a considerat necesar de a prelungi apelantei Natalia Popescu termenul pentru prezentarea apelului motivat pînă la data de 31.03.2016, ora 10:00 (f.d.206).

Între timp, din materialele cauzei Colegiul reține că, la 18 martie 2016, copia încheierii de a nu da curs cererii de apel a fost recepționată de către reprezentantul apelantei Natalia Popescu, avocatul Cebotari Serghei, ceea ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d.213).

Însă, atît apelanta Natalia Popescu cît și reprezentantul acesteia, avocatul Cebotari Serghei, nu s-au conformat indicației instanței de apel și nu au prezentat cererea de apel motivată.

Ținînd cont de împrejurările menționate în coraport cu normele enumerate, se conchide că, la caz, instanța de apel corect a dispus restituirea cererii de apel, or, recurenta Natalia Popescu nu s-a conformat indicației corecte a instanței de apel expuse în încheierea prin care în mod legal nu s-a dat curs cererii de apel.

Cît privesc argumentele recurentei Natalia Popescu precum că, instanța de apel, prin restituirea cererii de apel în situația în care neînlăturarea neajunsurilor nu este imputată ei, pe motiv că copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016, prin care nu s-a dat curs cererii de apel și prin care s-a stabilit recurentei termenul limită de lichidare a neajunsului, nu a fost recepționată de către aceasta, s-ar putea înfrînge principiul echității procedurii civile și îngreui în mod inacceptabil dreptul subiecților la un proces echitabil, ceea ce este inadmisibil, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse.

Or, recurenta Natalia Popescu fiind prezentă în ședința de judecată a instanței de apel din 10.03.2016, a solicitat prelungirea termenului pentru prezentarea apelului motivat, din motiv că, dînsa nu a recepționat încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016, cu atît mai mult că, nu a obiectat împotriva numirii cauzei pentru data și ora stabilită de instanță, 31.03.2016, ora 10:00, ceea ce atestă faptul conformării ei cu termenul acordat pentru depunerea cererii de apel motivată, mai mult decît atît, dînsa însuși a acceptat obligațiunea de a prezenta la următoarea ședință cererea de apel motivată, condiție ce nu se atestă la caz.

Cu atît mai mult că, la 18 martie 2016, copia încheierii de a nu da curs cererii de apel a fost recepționată de către reprezentantul apelantei Natalia Popescu, avocatul Cebotari Serghei, ceea ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d.213).

Plus la aceasta, la 28 martie 2016, reprezentantul apelantei Natalia Popescu, avocatul Cebotari Serghei a făcut cunoștință cu materialele dosarului și a fost

informat că ședința de judecată este stabilită pentru 31.03.2016, ora 10:00 (f.d.215-216).

Prin urmare, pînă la 31 martie 2016, dînșii au avut timp suficient pentru a lichida neajunsul menționat, cu atît mai mult că, reprezentantul recurentei Natalia Popescu, avocatul Cebotari Serghei, în virtutea profesiei de avocat, cu certitudine urma să cunoască consecințele neînălăturării în termen a neajunsului constatat de instanță, însă nu a întreprins toate măsurile necesare de a proteja drepturile clientului său.

Or, depunînd încă la 04 ianuarie 2016 cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 14 decembrie 2015, atît recurenta, cît și reprezentantul acesteia au cunoscut despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate, prin urmare, trebuiau să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a-și asigura drepturile sale de acces la instanță, fapt însă, ignorat cu desăvîrșire de către ultimii.

În astfel de circumstanțe, Colegiul conchide că, instanța de apel întemeiat a restituit cererea de apel, avînd în vedere că recurenta nu a întreprins vre-o acțiune de a prezenta cererea de apel motivată.

În condițiile respective, prin prelungirea termenului pentru lichidarea neajunsului s-ar fi putut înfrînge principiul echității procedurii civile, ceea ce ar constitui o încălcare a dreptului la un proces echitabil pentru intimata Veronica Dulea, ceea ce este inadmisibil.

În context, instanța de recurs amintește că, prevederile art. 56 alin. (3) CPC, statuează că, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă, iar art. 61 alin. (1) CPC prevede că, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Totodată, argumentul recurentei Natalia Popescu în privința faptului că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept procedural, este declarativ și nu constituie temei juridic de admitere a recursului în sensul declarat, nefiind prezentate careva probe care ar dovedea contrariul.

Luînd în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs sînt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit.a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Popescu Natalia, prin intermediul reprezentantului, avocatul Cebotari Serghei.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2016, în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de către Veronica Dulea împotriva Primăriei comunei Trușeni, Trocin Nicolae, intervenient accesoriu Natalia Popescu, Consiliul comunal Trușeni privind constatarea faptului acceptării succesiunii, contestarea actului administrativ și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi